

MILJONÄÄRIKSI

SARJAKUVILLA

Alkeet: HARRI VAALIO

alias WALLU

WALLUN KULTTUURI-
KUVASARJOJA 4

Suomen tuntemattomin sarjakuva-ammattilainen on Harri "Wallu" Vaalio, jota suurin julkisuus on onnistuneesti karttanut. Se ei tunnu Wallua haittaavan, sillä hänen seitsemän sarjaansa ilmestyvät useissa kymmenissä lehdissä ja näin hän on Jopen ohella sekä painosten että työn sankari.

Ennen sarjakuva-ammattilaisuutta Wallu (s. -56) oli vuosia peruskoulun luokano-
pettajana. Tuo koulumaailman tuntemus on poikunut hänelle useampiakin sarjaku-
via, joista mielenkiintoisin on ilmaisumuo-
don aluevaltaus; koulunaloittajan opas
Maailman jännin päivä. Jussi-pojan en-
simmäisestä koulupäivästä kertovassa
kirjassa on juonitarinan ohella tietoja van-
hemmille, askarteluohjeita, pelejä jne. Tuo
hyödyllinen opas on kuitenkin saanut risti-
riitaisen vastaanoton kouluviranomaisilta,
kertoo Wallu.

– Joissakin kunnissa sitä on jaettu koko
ikäluokalle, mutta onpa erään kaupungin
koulutoimenjohtaja todennut laittamatto-
masti: "Meidän kaupungissamme kasva-
tetaan lapset eroon sarjakuvasta eikä lu-
kemaan sitä."

Sinällään mielenkiintoista, että kuvallis-
ta ilmaisua ja sen hyväksikäyttöä vierasta-
va ilmapiiri elää meillä yhä.

puolimiljonääri

Wallun notkea piirrosviiva syntyy huop-
pakyntällä, koska se on hänen mukaansa
nopea ja helppokäyttöinen. Sama väline
muuten on Jopellakin, joten strippitehtail-
joiksi eli sanomalehtisarjakuvan ammatti-
laisiksi aikovien kannattaa joko hankkia
huomattava rutiini tussiterästä tai sivelti-
mestä tai sitten ottaa alusta pitäen huopa-
kynä kauniiseen käteeseen.

Sarjakuvien ohella Wallu tekee nykyään
kirjankuvituksia ja toimii kuvittaja-taittä-
jana *Mikrobitti*-lehdessä. Hänen kuviaan nä-
kyy myös enemmän tai vähemmän sää-
nöllisesti *Prossessorissa* ja *Tietokoneessa*.

Väliotsikko puolimiljonääri tulee Wallun
vuodenvaihteessa päättyneestä postikorti-
tiurasta. Hän ehti piirtää kahden ja puolen
vuoden aikana 50 postikorttia, joita Wallun
veli kauppaasi firmansa kautta. Ja kortit kä-
vivät hyvin kaupaksi. Niiden painokset
vaihtelivat 5000–40 000 välillä eli hänen
tekemiään kortteja on myyty n. 500 000
kpl. Eräs korttitehtailun lopettamisen syis-
tä oli julkaisualueen levitysmonopolin pain-
nostus piskuista korttifirmaa kohtaan. Vä-
liittäjä kiellettiin pitämästä Wallun kortteja
esillä, jotta kauniiden kukka- ja rakkautta
on -korttien myynti ei kärsisi. Pojat eivät
enää viime vuoden lopulla jaksaneet tais-
tella Goljatia vastaan vaan lopettivat yri-
tyksensä.

strippimaakari

– Strippisarja on minulle helpompi muo-
to kuin pitkät albumisarjakuvat. Se kai joh-
tuu äkkipikaisesta luonteestani, selvittää
Tammelan kanttorskaksi itseään nimittä-
vä Wallu. Wallun vaimo on nimittäin Tam-
melaan kanttorina.

– Yleensä teen yhdellä rupeamalla
muutaman päivän ajan samaa sarjaa. Sil-
loin sen tekemiseen pääsee kunnolla si-

PARANE PIAN!

sään ja vauhtiin päästyä voi sitten aina rauhassa karsia huonoimmat pois.

– Suomalaisen sarjakuvan tilanne tuntuu minusta sikäli hyvältä, että ainakin sarjojen kysyntä on suuri. Minäkin olen joutunut kieltäytymään työtarjouksista ja syysmään sarjoja toisille, vaikka tilanne oli vielä jokin aika sitten kovin toisenlainen. Muutenkin olen työni suhteen siinä onnellisessa asemassa, että saan tehdä sitä mistä eniten pidän, myhäilee Wallu.

sarjat

Wallu tekee nykyään kahta värisarjaa. Mikrobitti-lehdessä ilmestyvä *Mikroviikoksi* on Wallulle mieleinen työ, sillä hän voi vapaasti päättää sen koosta puolen sivun ja parin sivun välillä, sillä kuten hän nauraen sanoo: – "Itse kun taittaa lehden, niin sisältöön voi vapaasti vaikuttaa."

Lasten maailma -lehdessä ilmestyvä *Hessu-kissa* on myös värisarja. Sarja on kahden sivun mittainen, mutta tällä hetkellä Wallu ei itse väritä sitä. Syksyllä tilanne voi olla jo toinen, sillä sarjan väritys kiinnostaisi tätä nykyä häntä. Hessu-kissa ilmestyy syksyllä kirjana. Siinä on sarjakuvien lisäksi myös Wallun kirjoittamia satuja, joiden kirjoittamiseen hän sai Hämeen läänin taidetoimikunnalta 3 500 markan apurahan.

Mikrovikauden taustat – taustavärit Wallu tekee retussiruiskulla, koska "tekni-

sessä lehdessä tekninen tausta tuntuu hyvältä". Tosin taustan tekee eläväksi se, että Wallu käyttää pinnaltaan epätasaista paperia, jolloin maali ei leviä kuin telalla vedettynä. Vesivärit ja puuvärit ovat varsinaisen värityksen välineinä kuitenkin siten, että Wallu käyttää etupäässä vesivärejä.

Lämsänperäläiset on Wallun vanhin sarja. Se on strippimuotoinen usein sanaton komedia, joka ilmestyy yli kymmenessä lehdessä, joissakin jopa kuusi kertaa viikossa.

Pasi on Lämsänperäläisiäkin levineempi sarja, joka ilmestyy "ehkä 14 lehdessä". Tuo epä tietoisuus lehtien määräs- tä johtuu tietenkin siitä, että Wallun sarjat ovat syndikoituja eli Kalletuotanto hoitaa hänen sarjojensa levittämistä.

Kolmas strippisarja on *Rotta*, jota kirjoittaa muiden muassa **Rauli Nordberg**. *Rotta* ilmestyi syksyllä 1986 pienoisalbumina. *Rotta* oli Kalletuotannon julkaisema, mutta muuten Wallu on kunnostautunut omakustantajana, sillä hänen sarjansa ovat saavuttaneet yleisöä myös *Wallun kulttuurikuvasarjat* -albumisarjan kautta.

E-kaupan sisäinen myyntijulkaisu Myyntiviesti on *Eka*-sarjan ilmestymispaikka. Sen tekstin laatii EKAN mainostointi ja Wallu piirtää sen.

Noiden vakiosarjojen lisäksi Wallulla on erikoisprojekteja Sanoma Oy:n kanssa.

– Viime aikoina olen kuvittanut myös aika paljon kirjoja, mm. **Vaijärven Karin** Jukka Vihi-kirjan. Poikien keskuksella on minimini-kirjasarja, johon olen tehnyt kannet ja suurimpaan osaan kirjoista olen myös piirtänyt kuvia.

Mutta entä miljonääriksi sarjakuvilla?

– No joo, se on otsikkona Itä-Hämeen kansanopistossa pitämälläni sarjakuvakurssille. Ja onhan se sillä tavalla totta, että maailmassa on olemassa sarjakuvamiljonäärejä ja sitä paitsi esitelmäni alaotsikkona on "alkeet". Meillä on myös Tuusulan kansanopistossa maalishuhtikuun vaihteessa sarjakuvakurssi, jossa yhtenä päivänä puhuu Tarmo Koivisto, toisena Joonas, kolmantena Mäkelän Timppa, neljäntenä Rauni Nordberg ja yhtenä päivänä minä ja aionpa puhua sielläkin tuosta otsikosta.

Ja vaikkei Wallu olekaan vielä sarjakuvamiljonääri, niin hän on Suomen olissa miljonääriäkin harvinaisempi ilmestys: sarjakuva-ammattilainen.

Juhani Tolvanen